

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे-३०.

'STARS' प्रकल्पांतर्गत

पायाभूत चाचणी : २०२४-२५

इयत्ता - नववी : विषय - मराठी (प्रथम भाषा)

उत्तरसूची

उत्तरसूची व गुणदानाबाबत सूचना

तोंडी	लेखी	एकूण गुण
१०	५०	६०

तोंडी चाचणी			
प्र. क्र.	योग्य उत्तरे व सूचना	अध्ययन निष्पत्ती	गुणदान
प्र. १)	भारताने प्रक्षेपित केलेला चांद्रयान सोहळा तू टीव्हीवर पाहिला आहेस, त्या प्रसंगाचे वर्णन करून सांग.	08.01.01	२
	<ul style="list-style-type: none"> दिलेल्या विषयावर विद्यार्थ्यांनी स्वतःच्या भाषेत वर्णन करणे अपेक्षित आहे. अ) विषयाला अनुसरून न अडखळता चार ते पाच वाक्ये सांगितल्यास. आ) विषयाला अनुसरून, परंतु अडखळत दोन ते तीन वाक्ये सांगितल्यास. 		२ १
प्र. २)	खाली दिलेला उतारा लक्षपूर्वक वाच व विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे सांग.	08.01.02	३
	<ul style="list-style-type: none"> १) स्वतःला घडविले पाहिजे. २) कौशल्याची, गुणवत्तेची सर्वोत्तम पातळी गाठणे म्हणजे यश. 		१ २
प्र. ३)	खालील कवितेचे वाचन करून त्यावर आधारित विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे सांग.	08.01.12	५
	अ) १) विरामचिन्हांची दखल, आरोह-अवरोहांसह स्पष्ट व शुद्ध उच्चार आणि योग्य गतीने समजपूर्वक वाचल्यास		२
	२) विरामचिन्हांची दखल न घेता, आरोह-अवरोहांसह स्पष्ट व शुद्ध उच्चार न करता अडखळत वाचल्यास		१
	आ) विनवणी करणे : आळवून पाहिले.		१
	इ) कोणत्याही ओळी सांगितल्यास व त्या का आवडल्या हे सांगितल्यास		१
ई) दूत		१	
लेखी चाचणी			
प्र. ४)	खालील उतारा वाच व त्यावर आधारित दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिही.	08.01.05	६
	अ) स्वामी विवेकानंद व नावाडी		१
	आ) स्वामी विवेकानंदांनी समुद्रात उडी मारली.		१
	इ) साहसीवृत्ती, आत्मविश्वास, ध्येयनिष्ठ (कोणतीही दोन गुणवैशिष्ट्ये स्वीकारावीत. दोन गुणवैशिष्ट्ये २ गुण, एक गुणवैशिष्ट्ये १ गुण)		२

प्र. क्र.	योग्य उत्तरे व सूचना	अध्ययन निष्पत्ती	गुणदान				
	ई) स्वतःच्या शब्दात दोन मुद्दे लिहिणे अपेक्षित असून, प्रत्येक समर्पक मुद्द्यास १ गुण याप्रमाणे गुणदान करावे.		२				
प्र. ५)	खालील उतारा वाच व त्यावर आधारित दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिही.	08.01.16	७				
	अ) <table border="1"> <tr> <td>गळ्यातील घंटेचा आवाज</td> <td>काचेच्या नाजूक बांगड्यांप्रमाणे</td> </tr> <tr> <td>भांड्यात पडणाऱ्या दुधाचा आवाज -</td> <td>एकतारीच्या सुराप्रमाणे, गाण्याला प्रारंभ करताना निघणाऱ्या सुरासारखा, (कोणतेही एक उत्तर स्वीकारावे.)</td> </tr> </table>	गळ्यातील घंटेचा आवाज	काचेच्या नाजूक बांगड्यांप्रमाणे	भांड्यात पडणाऱ्या दुधाचा आवाज -	एकतारीच्या सुराप्रमाणे, गाण्याला प्रारंभ करताना निघणाऱ्या सुरासारखा, (कोणतेही एक उत्तर स्वीकारावे.)		२
गळ्यातील घंटेचा आवाज	काचेच्या नाजूक बांगड्यांप्रमाणे						
भांड्यात पडणाऱ्या दुधाचा आवाज -	एकतारीच्या सुराप्रमाणे, गाण्याला प्रारंभ करताना निघणाऱ्या सुरासारखा, (कोणतेही एक उत्तर स्वीकारावे.)						
	आ) दोन्ही शब्दांचा वाक्यात योग्य उपयोग करून लिहिल्यास २ गुण. दोन्हीपैकी एकच वाक्य लिहिल्यास १ गुण.		२				
	इ) तबला, हार्मोनियम यांसारखी दोन वाद्यांची नावे लिहिल्यास पूर्ण गुण द्यावेत.		१				
	ई) दिलेला विषय लक्षात घेऊन समर्पक अशा चार ओळी लिहिल्यास.		३				
	दिलेला विषय लक्षात घेऊन समर्पक अशा दोन ओळी लिहिल्यास.		१				
प्र. ६	खालील कविता लक्षपूर्वक वाच व त्यावर आधारित कृती सोडव.	08.01.10	७				
	अ) २) ग्रामीण		१				
	आ) १) भुई २) भाळ (शब्दांचा वापर करून समर्पक वाक्याची रचना केल्यास पूर्ण गुण द्यावे. फक्त शब्दांना गुण देऊ नये.)		२				
	इ) शेतकऱ्याचे जीवन कसे असते, काय दुःख असते, किती कष्ट करावे लागतात याविषयीची जाणीव होते. यासारख्या आशयाचे उत्तर अपेक्षित आहे.		२				
	ई) दिलेला विषय लक्षात घेऊन समर्पक अशा चार ओळी लिहिल्यास.		३				
	दिलेला विषय लक्षात घेऊन समर्पक अशा तीन ओळी लिहिल्यास.		२				
	दिलेला विषय लक्षात घेऊन समर्पक अशा दोन ओळी लिहिल्यास.		१				
प्र. ७)	खाली दिलेल्या फलकलेखनाचे वाचन कर व त्यावर आधारित दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिही.	08.01.15	७				
	अ) मायना, आकर्षक सुरुवात, आशयाला अनुसरून मजकूर, समर्पक शेवट या मुद्द्यांचा विचार करून एकत्रित स्वरूपात गुणदान करावे.		४				
	आ) १) आदर्श विद्यामंदिर		१				
	२) मा. अध्यक्ष, आदर्श विद्यामंदिर.		१				
	३) १५ जून, २०२४.		१				
प्र. ८)	सूचनेनुसार कृती करून लिही.	08.01.09	५				
	अ) १) आर्थिक २) शैक्षणिक		२				
	आ) वणवा		१				
	इ) हातभार लावणे : मदत करणे/साहाय्य करणे. वाक्प्रचाराचा वाक्यात योग्य उपयोग करून लिहिल्यास पूर्ण गुण द्यावेत. फक्त वाक्प्रचाराचा अर्थ लिहिल्यास किंवा वाक्यात उपयोग केल्यास प्रत्येकी १ गुण द्यावा.		२				

पायाभूत चाचणी : २०२४-२५ : उत्तरसूची : इयत्ता - नववी : विषय - मराठी (प्रथम भाषा) : (२)

प्र. क्र.	योग्य उत्तरे व सूचना	अध्ययन निष्पत्ती	गुणदान											
प्र. ९)	सूचनेप्रमाणे कृती करून लिही.	08.01.18	६											
	अ) १) अनुप्रास अलंकार २) मुना सु । ज्जुना भ । क्ति पंथे । चि जावे । आ) जोड्या लावा.		२ २											
	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>सामासिक शब्द</th> <th></th> <th>समासाचे प्रकार</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१) घरोघरी</td> <td rowspan="2" style="text-align: center;">↗ ↘</td> <td>अ) द्वंद्व</td> </tr> <tr> <td>२) कृष्णार्जुन</td> <td>ब) तत्पुरुष</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>क) अव्ययीभाव</td> </tr> </tbody> </table>	सामासिक शब्द		समासाचे प्रकार	१) घरोघरी	↗ ↘	अ) द्वंद्व	२) कृष्णार्जुन	ब) तत्पुरुष			क) अव्ययीभाव		
सामासिक शब्द		समासाचे प्रकार												
१) घरोघरी	↗ ↘	अ) द्वंद्व												
२) कृष्णार्जुन		ब) तत्पुरुष												
		क) अव्ययीभाव												
	इ) १) अपसरण चिन्ह २) स्वल्पविराम		२											
प्र. १०)	खालील बातमी वाच व दिलेल्या मुद्द्यांच्या आधारे बातमीतील प्रमुख मुद्दे लिही.	08.01.08	३											
	१) बालकुमार साहित्य मेळावा.		१											
	२) १२१ मुलांनी स्वरचित कविता व १३ मुलांनी कथा सादर केल्या.		१											
	३) दिलीप प्रभावळकर		१											
प्र. ११)	दिलेल्या शब्दांच्या आधारे समर्पक शीर्षकासह सहा ते सात ओळीत कथा तयार करून लिही.	08.01.17	४											
	• समर्पक शीर्षकास १ गुण द्यावा.		१											
	• दिलेल्या सर्व शब्दांचा वापर करून आशयाची योग्य मांडणी करून सहा ते सात वाक्यांत कथा लिहिल्यास २ गुण द्यावेत.		२											
	• आकर्षक सुरुवात व योग्य शेवट केल्यास १ गुण द्यावा.		१											
प्र. १२)	तुड्या घरात, परिसरात किंवा शाळेत घडलेला एखादा अविस्मरणीय प्रसंग तुड्या शब्दांत सात ते आठ ओळीत लिही.	08.01.13	४											
	• प्रसंगानुरूप सात ते आठ ओळी विरामचिन्हांचा वापर करून लिहिल्यास ४ गुण द्यावेत.		४											
	• प्रसंगानुरूप पाच ते सहा ओळी लिहिल्यास ३ गुण द्यावेत.		३											
	• प्रसंगानुरूप तीन ते चार ओळी लिहिल्यास २ गुण द्यावेत.		२											

